

અધ્યયન નિબંધત્તિઓ

સા. વિજ્ઞાન

વર્ષ-૨૦૨૨/૨૩

[CLICK HERE](#)

સપ્ત - ૨

આવા અન્ય સાહિત્ય માટે

ધોરણ ૬ થી ૮

ધોરણ ૬ સા.વિજ્ઞાન (દ્વિતીય સત્ર)

5. શાંતિની શોધમાં: બુદ્ધ અને મહાવીર (Nov.)

SS.6.18 પ્રાચીન કાળના વિવિધ ધર્મોના વિચારો અને મૂલ્યોનું વિશ્લેષણ કરે છે.

6. મૌર્ય યુગ: ચંદ્રગુપ્ત અને સમ્રાટ અશોક (Dec.)

SS.6.12 મહત્વના રાજ્યો તથા રાજવંશોના નોંધપાત્ર યોગદાનની યાદી બનાવે છે. દા.ત મહાજન પદોની શાસન વ્યવસ્થા, અશોકના શિલાલેખો, ગુપ્ત વંશના સિક્કાઓ, પલ્લવ વંશના રથમંદિરો.

7. ગુપ્ત યુગ અને અન્ય શાસકો (Jan.)

SS.6.12 મહત્વના રાજ્યો તથા રાજવંશોના નોંધપાત્ર યોગદાનની યાદી બનાવે છે. દા.ત મહાજન પદોની શાસન વ્યવસ્થા, અશોકના શિલાલેખો, ગુપ્ત વંશના સિક્કાઓ, પલ્લવ વંશના રથમંદિરો.

SS.6.14 જે તે સમયની સાહિત્યિક રચનામાં દર્શાવેલ ઘટનાઓ, બનાવો અને મહાન વ્યક્તિઓના ચરિત્રનું વર્ણન કરે છે.

SS.6.16 સંસ્કૃતિ અને વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં ભારતનું નોંધપાત્ર યોગદાન વર્ણવે છે. દા.ત. ખગોળશાસ્ત્ર, ઔષધી વિજ્ઞાન, ગણિતશાસ્ત્ર, ધાતુશાસ્ત્ર વગેરે.

8. ભારત વર્ષની ભવ્યતા (Feb.)

SS.6.13 પ્રાચીન સમય દરમિયાનના વિકાસના તબક્કાઓ સમજીને પ્રદેશના વિકાસની સરખામણી કરે છે. દા.ત.શિકાર સંગ્રહ તબક્કો, ખેતીની શરૂઆતનો તબક્કો, સિંધુ સંસ્કૃતિનું પહેલું શહેર.

SS.6.16 સંસ્કૃતિ અને વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં ભારતનું નોંધપાત્ર યોગદાન વર્ણવે છે. દા.ત. ખગોળશાસ્ત્ર, ઔષધી વિજ્ઞાન, ગણિતશાસ્ત્ર, ધાતુશાસ્ત્ર વગેરે,

SS.6.17 ઐતિહાસિક વિકાસને લગતી માહિતીનું વિશ્લેષણ કરે છે.

12. નકશો સમજાવે (Jan.)

SS.6.04 વિશ્વના નકશા પર ખંડો અને મહાસાગરોની દિશાઓનો નિર્દેશ કરે છે.

SS.6.06 ભારતના નકશામાં રથાન, સીમા, વિસ્તાર, પર્વતો, ઉચ્ચપ્રદેશો, મેદાનો, ભારતના નકશામાં રથાન, સીમા, વિસ્તાર, પર્વતો, ઉચ્ચપ્રદેશો, મેદાનો, નદીઓ, રણપ્રદેશો વગેરે જેવી ભૌગોલિક લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવે છે.

SS.6.07 દિશાઓ પ્રમાણમાપ તથા રૂઢ સંજ્ઞાઓનો ઉપયોગ કરી પોતાની આસપાસના પ્રદેશના નકશાઓ સમજે છે અને દોરે છે.

13. ભારત: ભૂપૃષ્ઠ, આબોહવા, વનરૂપિતિ અને વન્ય જીવ (Mar.)

SS.6.06 ભારતના નકશામાં રચાન, સીમા, વિસ્તાર, પર્વતો, ઉચ્ચપ્રદેશો, મેદાનો, ભારતના નકશામાં રચાન, સીમા, વિસ્તાર, પર્વતો, ઉચ્ચપ્રદેશો, મેદાનો, નદીઓ, રણપ્રદેશો વગેરે જેવી ભૌગોલિક લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવે છે.

16. રચાનિક સરકાર (Dec.)

SS.6.23 રચાનિક રતરે સરકારની ભૂમિકાનું વર્ણન કરે છે.

SS.6.25 ગ્રામ્ય અને શહેરી રચાનિક સરકારની કામગીરીનું વિશ્લેષણ કરે છે. જેમકે આરોગ્ય અને શિક્ષણ.

17. જીવનિર્વાહ (Feb.)

SS.6.26 ગ્રામ્ય તથા શહેરી વિસ્તારોમાં વ્યવસાયની તક સર્જનાર વિવિધ પાસાઓનું વર્ણન કરે છે.

ધોરણ ૭ સા.વિજ્ઞાન (દ્વિતીય સત્ર)

17. સંચાર માધ્યમ અને જહેરાત

- 7.31 સમાચારપત્રોના યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે મીડિયાની કામગીરી સમજે છે.
7.32 જહેરાત પત્રો બનાવે છે.

5. આદિવાસી, વિચરતી જાતિ અને સ્થાનિક સમુદાય

- 7.15 આજીવિકાની રીતો અને વિસ્તારની ભૌગોલિક સ્થિતિ વચ્ચેના સંબંધને સમજાવશે.

13. સંશાધનોનું જતન અને સંરક્ષણ

- 7.8 વનરૂપિતિ અને પ્રાણી સૃષ્ટિમાં વિવિધતાના કારણો જાણે છે.
7.10 કુદરતી સ્ત્રોતોના સંરક્ષણની જરૂરિયાત પ્રત્યે સંવેદનશીલ બને છે.
7.11 વિશ્વ અને ભારતના વિવિધ આબોહવાકીય પ્રદેશો અને તેમાં રહેતા લોકોના જીવન વચ્ચેના આંતરિક સંબંધને મૂલવે છે.
7.12 વિશિષ્ટ પ્રદેશોના વિકાસને અસર કરતાં પરિબલોનું વિશ્લેષણ કરે છે.

18. બજાર

- 7.33 વિવિધ પ્રકારના બજારો વચ્ચે તફાવત સમજે છે.
7.34 વિવિધ બજારોમાં કે રચણાએ કેવી રીતે માલ પહોંચાડવામાં આવે છે તે જાણે છે.

6. ભકિતયુગ : ધાર્મિક સમુદાયો અને વિચારકો

- 7.20 એવા પરિબલોનું વિશ્લેષણ કરે છે કે જેનાથી નવા ધાર્મિક વિચારો અને ચલવળોનો ઉદભવ થયો (ભકિત અને સૂફી)
7.21 પ્રવર્તમાન સામાજિક સ્થિતિ વિષે ભકિત અને સૂફી સંતોના પદોમાથી અનુમાન કરે છે.

14. લોકશાહીમાં સમાનતા

- 7.22 લોકશાહીમાં સમાનતાનું મહત્વ સમજે છે.
7.23 રાજકીય સમાનતા, આર્થિક સમાનતા અને સામાજિક સમાનતા વચ્ચે તફાવત સમજે છે.
7.24 સમાનતાના અધિકારના સંદર્ભમાં પોતપોતાના ક્ષેત્રમાં સામાજિક, રાજકીય, આર્થિક મુદ્દાઓનું અર્થઘટન કરે છે.

7. પ્રાદેશિક સંસ્કૃતિનું ઘડતર

7.14 મધ્યયુગીન સમયગાળા દરમિયાન એકસાથે (અલગ-અલગ) થતી મુખ્ય ઐતિહાસિક પ્રગતિઓ દર્શાવે છે.

7.19 મંદિરો, કબરો અને મસ્જિદોનાં ઉદાહરણો દ્વારા વિશિષ્ટ શૈલી અને ટેકનોલોજીથી બંધાયેલા સ્થાપત્યોનું વર્ણન કરે છે.

8. અઠારમી સદીના રાજકીય શાસકો

7.18 જુદા જુદા શાસકોની નીતિઓની સરખામણી કરે છે.

9. પૃથ્વીની આંતરિક રચના અને ભૂમિસ્વરૂપો

7.1 પૃથ્વીનાં મુખ્ય આંતરિક સ્તરો, ખડકોના પ્રકારો અને વાતાવરણના સ્તરોને આકૃતિ દ્વારા ઓળખે છે.

7.4 વિવિધ પરિબલો/ઘટનાઓને કારણે સ્થાપિત ભૂમિસ્વરૂપના નિર્માણનું વર્ણન કરે છે.

ધોરણ ૮ સા.વિજ્ઞાન (દ્વિતીય સત્ર)

પ.અંગ્રેજ શાસન સમયની શિક્ષણ અને સમાજવ્યવસ્થા

SS8.17 ભારતમાંની શિક્ષણપદ્ધતિમાં સાંસ્કૃતિક વિશ્લેષણ કરે છે.

SS8.18 જાતિવાદ, મહિલાઓના વિધવા પુનઃ લગ્ન, બાળ લગ્નો, સામાજિક સુધારણાઓ ના મુદ્દાઓ, સંસ્થાઓ માટેના સંસ્થાનવાદી વહીવટી તંત્રના કાર્યદાઓનું વિશ્લેષણ કરે છે.

ક. સ્વાતંત્ર્ય ચળવળો (ઈ.સ. ૧૮૭૦ થી ઈ.સ.૧૯૪૭)

SS8.20 ઈ.સ. ૧૮૭૦થી આઝાદીકાળ સુધીના ભારતીય ચળવળના સીમાચિહ્નો દર્શાવે છે.

૧૩. માનવ સંસાધન

SS8.03 દુનિયાના નકશામાં વસતીના અસમાન વિતરણનું અર્થઘટન કરે છે.

SS8.10 વિવિધ દેશો/ભારત/રાજ્યોની વસતી દર્શાવવા માટે સ્તંભ આલેખ દોરે છે, જે ભારતીય ઉપખંડના વિવિધ પ્રદેશો અને વ્યાપક વિકાસ માટે વપરાયેલા સ્ત્રોતો નામકરણોના ઉપયોગ દ્વારા મધ્યયુગીન અને પ્રાચીન સમયથી આધુનિક સમયગાળાને અલગ કરે છે.

૭. આધુનિક ભારતમાં કલા

SS8.19 આધુનિક સમયમાં કલા ક્ષેત્રમાં થયેલા સીમાચિહ્ન વિકાસને દર્શાવે છે.

૧૭. ન્યાયતંત્ર

SS8.27 કાયદા ઘડવાની પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરે છે. (દા.ત. ઘરેલું હિંસાનો કાયદો, RTE, RTI)

SS8.28 ભારતીય ન્યાય પ્રણાલીની કાર્યપદ્ધતિઓને સમજવા કેટલાક સીમા ચિહ્ન રૂપ સુકાદાઓની નોંધ કરે છે.

SS8.29 FIR કઈ રીતે નોંધાય તેનો નિદર્શન કરે છે.

૮. સ્વતંત્રતા પછીનું ભારત

SS8.21 રાષ્ટ્ર નિર્માણની પ્રક્રિયામાં સીમાચિહ્નરૂપકાર્યોનું વિશ્લેષણ કરે છે.

૧૮. સામાજિક ન્યાય અને સામાજિક વિસંગતતા

SS8.23 આપેલ પરિસ્થિતિમાં પ્રોત્સાહન, રક્ષણ અને ઉદ્ધાનના સંદર્ભમાં મૂળભૂત અધિકારો અંગેની જાણકારીનો ઉપયોગ કરે છે. (દા.ત. બાળ અધિકારો)

SS8.30 પોતાના વિસ્તારના વંચિતો અને પીડિતોના કારણો અને પરિણામોનું પૃથક્કરણ કરે છે.

૧૪. આપત્તિ વ્યવસ્થાપન

SS8.04 દાવાનળ, ભૂસ્ખલન, ઔદ્યોગિક હોનારત અને તેમના ભયસ્થાનોનું માપન કરી તેના ઉપાયો શોધશે.

૧૯. સામાજિક-આર્થિક ક્ષેત્રે સરકારની ભૂમિકા

SS8.31 પાણી, સ્વચ્છતા, માર્ગ અને વીજળી વગેરે જેવી જાહેર સુવિધાઓ પુરી પાડવામાં સરકારની ભૂમિકા ઓળખે છે અને તેની ઉપલબ્ધતા વિશે જાણે છે.

SS8.32 આર્થિક પ્રવૃત્તિઓના નિયમનમાં સરકારની ભૂમિકા ઓળખે છે.

SHIKSHAN SAGAR

(શિક્ષણ સાગર)

એપ્લીકેશન ની વિશેષતા

આ એપ્લીકેશન મુખ્ય ત્રણ
વિભાગમાં વહેંચવામાં આવી છે .

૧. ટીચર ૨. વિદ્યાર્થી
૩. ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક

ટીચર – ઓનલાઈન હાજરી, MDM
હાજરી, SAS ગુજરાત, ગુણોત્સવ પોર્ટલ,
જ્ઞાનકુંજ પ્રોજેક્ટ, GSHALA લોગીન,
આધાર ડાયઝ એન્ટ્રી, શિષ્યવૃત્તિ
ઓનલાઈન હાજરી, ખેલ મહાકુંભ એન્ટ્રી,
ઈન્સ્પાયર એવોર્ડ એન્ટ્રી, CPF ચેક કરો,
ઓનલાઈન PLI – LIC ભરો .

અમારા શિક્ષણ સાગર
વોટ્સઅપ ગ્રુપમાં જોઈન
થાઓ.

શિક્ષણ સાગર
JOIN GROUP

વિદ્યાર્થી – પાઠ્યપુસ્તક , પાઠ આયોજન , શિક્ષક
આવૃત્તિ , સ્વ અધ્યયનપોથી , ઓનલાઈન MCQ , યુનિટ
ટેસ્ટ , એકમનું સ્વાધ્યાય , MP3 કાવ્ય , અધ્યયન
નિષ્પત્તી , અધ્યયન નિષ્પત્તી આધારિત પ્રશ્નો , સંદર્ભ
સાહિત્ય અને આ બધું પાઠ વાઈઝ

ટીચર હેલ્પ ડેસ્ક – શિક્ષક ઉપયોગી
મટેરિયલ્સ , તમારું બનાવેલું મટેરિયલ્સ
અમને આપો , તમારે જે મટેરિયલ્સ જોઈએ
તે અમને કહો , મૂંઝવણ અને માર્ગદર્શન .

અમારા શિક્ષણ સાગર એપ્લીકેશન
પ્લે-સ્ટોર માંથી ડાઉનલોડ કરો.

Download
શિક્ષણ સાગર
APPLICATION